

ΕΣΕΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΔΕΘ 2024

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2024

Εισαγωγή

Στον κλάδο του εμπορίου δραστηριοποιούνται περί τις 227 χιλ. επιχειρήσεις οι οποίες και συνεισφέρουν στην ελληνική οικονομία το 12,5% του ΑΕΠ. Μία στις τέσσερις επιχειρήσεις (25,0%) της χώρας, εξαιρουμένων εκείνων του αγροτικού τομέα, είναι εμπορικές, ενώ ο κύκλος εργασιών του Εμπορίου για το 2023 αγγίζει τα 172,6 δισ. ευρώ, επίδοση που ανέρχεται στο 37,8% του συνολικού τζίρου. Αυτό σημαίνει πως σχεδόν 4 στα 10 ευρώ που κυκλοφορούν στην οικονομία διακινούνται εντός του κλάδου του εμπορίου.

Σε όρους απασχόλησης, το εμπόριο δημιουργεί και συντηρεί περί τις 700 χιλ. ποιοτικές θέσεις εργασίας, καλύπτοντας το 16,5% της συνολικής απασχόλησης. Παράλληλα, το εμπόριο λειτουργεί ευεργετικά στην κοινωνική συνοχή, καθώς οι πολύ μικρές ("micro") επιχειρήσεις είναι εκείνες που παρέχουν περισσότερες από τις μισές (53,7%) θέσεις εργασίας του κλάδου. Την ίδια στιγμή, ενδεικτικό της δυναμικής του εμπορίου είναι πως περισσότεροι από ένας στους τέσσερις εργοδότες της οικονομίας (26,0%) δραστηριοποιείται στον κλάδο. Για αυτούς τους λόγους, έχει παγιωθεί ο χαρακτηρισμός του εμπορίου ως «του μεγαλύτερου εργοδότη της χώρας».

Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως μόνο στον επιμέρους κλάδο του λιανικού εμπορίου, ο οποίος συγκεντρώνει ίσως και το ισχυρότερο ενδιαφέρον του καταναλωτικού κοινού, δραστηριοποιούνται 142,4 χιλ. επιχειρήσεις, ή το 15,5% του συνόλου των επιχειρήσεων στην οικονομία (εξαιρώντας εκείνες του αγροτικού τομέα). Ταυτόχρονα στο λιανικό, ο κύκλος εργασιών το 2023 διαμορφώθηκε σε 56,2 δισ. ευρώ (ή στο 12,3% του συνολικού τζίρου), με την απασχόληση να αγγίζει σχεδόν τους 500 χιλ. απασχολούμενους (δηλαδή το 11,6% των εργαζομένων της οικονομίας).

Τα παραπάνω δεδομένα για το λιανικό εμπόριο επιβεβαιώνονται και από τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζει μεταξύ των 14 βιομηχανικών οικοσυστημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι το μεγαλύτερο οικοσύστημα σε όρους απασχόλησης, αριθμού επιχειρήσεων και

Μέλος των:

προστιθέμενης αξίας ενώ ταυτόχρονα εξυπηρετεί 450 εκατομμύρια καταναλωτές που δαπανούν το 1/3 του εισοδήματός τους σε αγορές από τις εμπορικές επιχειρήσεις.

Ως εκ τούτου, δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως το λιανικό εμπόριο αποτελεί έναν κλάδο που έχει σημαντική συνεισφορά στους 17 Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) του ΟΗΕ, οι οποίοι συνιστούν το μεγάλο στοίχημα της ευρωπαϊκής οικονομίας για τα επόμενα χρόνια. Το λιανικό αποτελεί τον τελευταίο κρίκο των αλυσίδων αξίας, διασυνδέοντας την πρωτογενή παραγωγή, τις βιομηχανίες, τους εισαγωγείς, τους προμηθευτές, τις εταιρείες διανομών (couriers), τις αποθήκες, τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, τις υπηρεσίες marketing και το real estate με τους καταναλωτές. Στη βάση αυτή, μπορεί να αποτελέσει έναν σπουδαίο επιταχυντή της μετάβασης στην υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή (Στόχος 12).

Παράλληλα, το λιανικό εμπόριο έχει σημαντική συνεισφορά στο Στόχο 5 (ισότητα των δύο φύλων), όπου η συμμετοχή των γυναικών στις επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου στην Ελλάδα ανέρχεται στο 53,3% της συνολικής απασχόλησης, όταν την ίδια περίοδο στο σύνολο της οικονομίας είναι πολύ χαμηλότερη (42,9%). Στο ίδιο πλαίσιο κινείται και η σημαντική συνεισφορά στην επίτευξη του Στόχου 8, που αφορά την απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη. Το λιανικό εμπόριο συνεχίζει να αποτελεί πύλη εισόδου νέων στην αγορά εργασίας. Η εργασία των νέων στις εμπορικές επιχειρήσεις τους προσφέρει βασικές δεξιότητες οι οποίες αποτελούν σημαντική επένδυση στον εργασιακό τους βίο ενισχύοντας την παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας. Η απασχόληση των νέων 15-29 ετών στο λιανικό εμπόριο διαμορφώθηκε στο 15,5%, όταν στο σύνολο της οικονομίας είναι μικρότερος (13,6%).

Δεν θα πρέπει να λησμονείται το γεγονός ότι ο κλάδος του εμπορίου βρίσκεται στο επίκεντρο της ψηφιοποίησης. Η πανδημία επιτάχυνε τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας πολλαπλασιάζοντας τα επιχειρηματικά μοντέλα του λιανικού εμπορίου. Η αύξηση των διαδικτυακών

Μέλος των:

πωλήσεων, το πολυκαναλικό εμπόριο και η κυριαρχία των πλατφορμών αποτελούν απότοκα της ψηφιοποίησης. Η ψηφιοποίηση, συχνά, στρεβλώνει τους όρους του ανταγωνισμού με τη διατήρησή τους να είναι μια κρίσιμη συνθήκη για την ανθεκτικότητα του κλάδου. Τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε εθνικό επίπεδο, οι διαδικτυακές πλατφόρμες (βλ. TEMU, Shein κ.α.) ανατρέπουν τους όρους του ισότιμου ανταγωνισμού επηρεάζοντας αρνητικά τις ευρωπαϊκές αλλά και ελληνικές εμπορικές ΜμΕ. Την ίδια στιγμή, ο «πράσινος μετασχηματισμός» αποτελεί μονόδρομο. Οι δεσμεύσεις του European Green Deal αλλά και η «πράσινη χρηματοδότηση» μέσω των ESG εξωθούν τις εμπορικές επιχειρήσεις σε μια πράσινη μετάβαση η οποία δεν είναι εξ ορισμού ουδέτερη.

Οι παραδοσιακές εμπορικές ΜμΕ σε Ευρώπη και Ελλάδα είναι αντιμέτωπες με έναν πολυσύνθετο ανταγωνισμό ο οποίος αναμένεται να αλλάξει το οικοσύστημα του κλάδου. Η βελτίωση των όρων χρηματοδότησης είναι μια αναγκαία συνθήκη και αυτό αφορά και στους ευρωπαϊκούς πόρους. Θα πρέπει να μετακινηθούν οι προτεραιότητες από τις μεγάλες επιχειρήσεις προς τις εμπορικές ΜμΕ, καθώς βασική συνθήκη της κατανομής των πόρων οφείλει να είναι πλέον η συμπεριληπτικότητα και η ανθεκτικότητα. Λόγω και των γεωοικονομικών κατακερματισμών υπάρχει ο αντικειμενικός κίνδυνος οι «πολυκρίσεις» να καταστήσουν τις εμπορικές ΜμΕ παθητικούς δέκτες του «δίδυμου μετασχηματισμού» εντείνοντας τα ζητήματα ανταγωνισμού και περιφερειακών ανισοτήτων, που αποτελούν ένα διαρθρωτικό ζήτημα της ελληνικής οικονομίας. Στο ως άνω πλαίσιο, η ΕΣΕΕ καταθέτει υπόμνημα προτάσεων με συγκεκριμένους άξονες πολιτικής που θα συμβάλλουν στην όσο το δυνατόν γρηγορότερη έξοδο της οικονομίας και του ελληνικού εμπορίου από τη «στενωπό» των διεθνών κρίσεων.

Μέλος των:

1. Φορολογικά Θέματα

- Εξαίρεση του Λιανικού εμπορίου από το **νέο Φορολογικό σύστημα των ατομικών επιχειρήσεων/ελεύθερων επαγγελματιών** (ν. 5073/2023). Το Λιανικό εμπόριο λειτουργεί με ανοιχτές πόρτες και υπόκειται ήδη σε αυστηρούς και συνεχείς ελέγχους (διασταυρώσεις δαπανών/εσόδων, προσυμπληρωμένη δήλωση ΦΠΑ, "myDATA", κ.α.) και ως εκ τούτου πρέπει να εξαιρεθεί ρητά από την εφαρμογή του ελάχιστου τεκμαρτού φορολογητέου εισοδήματος.
- Πλήρης **αποσύνδεση του ελάχιστου εισοδηματικού τεκμηρίου από τον κατώτατο μισθό του Ιδιωτικού τομέα**, καθώς προκαλεί σειρά στρεβλώσεων, αδικιών και υπέρμετρων επιβαρύνσεων. Η πρότερη διασύνδεσή του με τις ασφαλιστικές εισφορές μη μισθωτών αποδείχθηκε ιδιαιτέρως επιζήμια.
- **Οριστική κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος** το 2025 (εισοδήματα 2024), τόσο για τα φυσικά πρόσωπα/ατομικές επιχειρήσεις όσο και για τα νομικά πρόσωπα/εταιρείες (**Επισήμανση:** παρόλο που η κατάργησή του το επόμενο έτος έχει ανακοινωθεί εδώ και μήνες, η απαλλαγή θα αφορά μόνο τα φυσικά πρόσωπα/ατομικές επιχειρήσεις και όχι τα νομικά πρόσωπα/εταιρείες και τα «μπλοκάκια»).
- Θέσπιση μίας **νέας γενναίας ενιαίας ρύθμισης (72 έως 120 δόσεις) με σταθερό επιτόκιο 3%**, για ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο.
- Επίσπευση της έκδοσης του **ηλεκτρονικού πιστοποιητικού οικονομικής ενημερότητας**, στο οποίο θα συγχωνεύονται τόσο η φορολογική όσο και η ασφαλιστική ενημερότητα του επιχειρηματία, γεγονός που θα συμβάλει στην ταχύτερη διεκπεραίωση των επαγγελματικών του υποχρεώσεων.
- Άμεση θεσμοθέτηση και εφαρμογή του **Ειδικού Ακατάσχετου Επιχειρηματικού Λογαριασμού** σε **όλες τις επιχειρήσεις**.
- Θέσπιση **αφορολόγητου ορίου** και για τους μη μισθωτούς και διαμόρφωση του τελικού του ύψους, αναλόγως της αξίας των ηλεκτρονικών αποδείξεων που έχουν συγκεντρωθεί στη διάρκεια του έτους.

- Κατάργηση της **προκαταβολής φόρου εισοδήματος επόμενου έτους** τόσο για τις ατομικές επιχειρήσεις όσο και για τα νομικά πρόσωπα/εταιρείες.
- Περαιτέρω αποκλιμάκωση του συντελεστή φορολόγησης κερδών των Νομικών προσώπων (**ΦΕΝΠ**) από το 22% στο 20%.
- Επαναφορά σε μόνιμη πλέον βάση του **ειδικού καθεστώτος** των μειωμένων κατά 30% συντελεστών **ΦΠΑ** στα νησιά του Αιγαίου και επέκταση του μέτρου και στα υπόλοιπα νησιά της χώρας.
- Μείωση των υφιστάμενων συντελεστών **ΦΠΑ**, του μειωμένου στο 11% από 13% και του κανονικού, στο 22% από 24%.
- Αύξηση του εθνικού ορίου **απαλλαγής ΦΠΑ** για τις μικρές επιχειρήσεις από τα 10.000 € στα 20.000 € και επιτάχυνση της επιστροφής ΦΠΑ στις εξαγωγικές μονάδες.
- Θεσμοθέτηση και νομική κατοχύρωση της **τουριστικής εμπορικής επιχείρησης**, με βασικό κριτήριο την πραγματοποίηση άνω του 50% του τζίρου της κατά το τετράμηνο Ιουνίου - Σεπτεμβρίου κάθε έτους.
- Κατάργηση του συμπληρωματικού φόρου **ΕΝΦΙΑ** και για την ακίνητη περιουσία των νομικών προσώπων/εταιρειών, κατ' αναλογία όσων ισχύουν για τα φυσικά πρόσωπα.
- Χορήγηση έκπτωσης 3% σε περίπτωση εφάπαξ αποπληρωμής του ΕΝΦΙΑ, κατ' αναλογία των ισχυόντων για το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων.
- Οριστική κατάργηση των παρωχημένων και άδικων **τεκμηρίων διαβίωσης** και αντικατάστασή τους από το Ηλεκτρονικό Περιουσιολόγιο.
- Βελτίωση της διαλειτουργικότητας και ροής ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ των ηλεκτρονικών πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου (ΑΑΔΕ, e - ΕΦΚΑ/"Εργάνη").
- Κατάργηση του παρωχημένου **φόρου Πολυτελείας**.
- **Αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή** της φορολογικής κλίμακας εισοδήματος, προκειμένου οι μη μισθωτοί να φορολογούνται βάσει των πραγματικών και όχι των ονομαστικών τους εισοδημάτων. Τα δηλωθέντα κέρδη θα πρέπει να μειώνονται βάσει του Πληθωρισμού της

συγκεκριμένης χρονιάς (χρήσης), έτσι ώστε να περιορίζεται και ο βεβαιωθείς φόρος.

2. Οικονομικά Θέματα - Ακρίβεια - Ανατιμήσεις προϊόντων & υπηρεσιών - Ενεργειακό κόστος

- Επαναφορά της **κρατικής επιδότησης** μέρους των εμπορικών τιμολογίων ηλεκτρικού ρεύματος, σε αναλογία της επαναφοράς για το διάστημα Αυγούστου – Σεπτεμβρίου 2024 της κρατικής αρωγής για τους οικιακούς λογαριασμούς, μέχρι και το τέλος του 2024.
- **Ανάκληση της υποχρέωσης επιστροφής επιδοτήσεων** της περιόδου 2022 - 2023 (σε παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας) που αφορούσαν τιμολόγια λογαριασμών ρεύματος μικρών επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια της ενεργειακής κρίσης και οι οποίες δεν είχαν προηγουμένως λάβει έγκριση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- **Μείωση του ΦΠΑ σε βασικά αγαθά** (μειωμένου συντελεστή), ιδίως των τροφίμων, από το 13% στο 11%.
- Ενεργοποίηση και αναβάθμιση του ρόλου της **Επιτροπής Ανταγωνισμού** για τον έλεγχο των τιμών/εντοπισμό εναρμονισμένων πρακτικών και τον περιορισμό της αισχροκέρδειας, ιδίως στον κλάδο των τροφίμων.
- Επέκταση του μέτρου του **πλαφόν 3% αύξησης των εμπορικών μισθώσεων** του έτους 2024 και για το 2025.
- Εντατικοποίηση ελέγχων για τον περιορισμό του λαθρεμπορίου και φαινομένων αισχροκέρδειας στην τιμή διάθεσης των καυσίμων.
- Μείωση του **Ειδικού φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ)**, καθώς η αναζωπύρωση του υπέρμετρα υψηλού «ενεργειακού κόστους» στη διάρκεια του καλοκαιριού, διογκώνει τα κόστη των επιχειρήσεων.
- Απαλλαγή των λογαριασμών **ηλεκτρικού ρεύματος** από **τέλη και φόρους υπέρ τρίτων**.

3. ΕΣΠΑ/προγράμματα - Αναπτυξιακή Τράπεζα - Ταμείο Ανάκαμψης

- Δημιουργία ειδικού ευέλικτου δανειακού προϊόντος, μόνιμου χαρακτήρα, για την κάλυψη του κόστους μετάβασης των πολύ μικρών και ΜμΕ στη νέα ψηφιακή εποχή.
- Διεύρυνση των επιλογών **εναλλακτικής χρηματοδότησης** των επιχειρήσεων, πέραν των τραπεζών, μέσω καινοτόμων εργαλείων και θεσμών, όπως οι μικροχρηματοδοτήσεις χαμηλού επιτοκιακού κόστους, οι επιχειρηματικοί άγγελοι, τα venture capitals σχήματα για νεοσύστατες επιχειρήσεις κ.α.
- Ενίσχυση του Προϋπολογισμού της Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ) για την απευθείας διοχέτευση ρευστότητας στις μικρότερες επιχειρήσεις, μέσω κεφαλαίων κίνησης.
- Παροχή κινήτρων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά για τη **μείωση του Ιδιωτικού χρέους**, ή τουλάχιστον την αναχαίτιση της ολοένα και ανοδικής του τάσης, με επιβράβευση των συνεπών οφειλετών και έμπρακτη στήριξη των ευάλωτων υπόχρεων. Πραγματική στήριξη του θεσμού της δεύτερης ευκαιρίας και του νέου Πτωχευτικού κώδικα, καθώς η μέχρι και σήμερα αξιοποίηση των συγκεκριμένων εργαλείων δεν είναι ικανοποιητική.
- Εισαγωγή εγγυοδοτικών προϊόντων με περιορισμένες εξασφαλίσεις και χορήγηση Μικροπιστώσεων με ορθολογικά επιτόκια.
- Αναβάθμιση της **Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ)**, ώστε να αναδειχθεί στον βασικό πυλώνα στήριξης και ανάπτυξης των μικρότερων επιχειρήσεων, οι οποίες αποκλείονται στη συντριπτική τους πλειοψηφία από τον τραπεζικό δανεισμό.
- Ισότιμη συμμετοχή του **Εμπορίου** στο **ΕΣΠΑ 2021 - 2027**, με έμφαση στις επενδύσεις «Ψηφιακού μετασχηματισμού» & «Πράσινης ανάπτυξης» των ΜμΕ και ιδίως των ατομικών επιχειρήσεων με περιορισμένη ή ανύπαρκτη πρόσβαση στις πηγές ρευστότητας.

Μέλος των:

- Βελτίωση του βαθμού διαλειτουργικότητας του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με τα υπόλοιπα Πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου (ΓΕΜΗ, Taxisnet, e - ΕΦΚΑ), για διασφάλιση ταχύτερης εξυπηρέτησης και παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών.
- Αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για τη διάχυση της πληροφόρησης στο σύνολο της Επικράτειας, αναφορικά με δράσεις και διαδικασίες χρηματοδότησης πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων.
- **Ταμείο Ανάκαμψης:** Ενίσχυση της διασύνδεσης μεταξύ διαφορετικών οικονομικών δραστηριοτήτων και εξάλειψη των **περιφερειακών ανισοτήτων**, μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων σε τοπικό επίπεδο και ανά οικονομικό κλάδο. Παράλληλα, πρέπει να βελτιωθεί ο βαθμός διάχυσης και πληροφόρησης των δράσεων του Ταμείου προς τις ΜμΕ, ενώ συνιστά επιτακτική ανάγκη η μη προσμέτρηση ήδη ληφθεισών ενισχύσεων (επιστρεπτέα προκαταβολή κ.λ.π.) στην κάλυψη του **ανώτατου δικαιούμενου ορίου (πλαφόν)** κρατικής ενίσχυσης.

4. «Κόκκινα» δάνεια & λειτουργία Χρηματοπιστωτικού συστήματος

- Το πρόγραμμα τιτλοποιήσεων «Ηρακλής» βοήθησε τις τράπεζες να διαγράψουν από τους ισολογισμούς τους μεγάλο όγκο «κόκκινων» δανείων, τα οποία μεταβιβάστηκαν στις εταιρείες διαχείρισης, με μηδενικό όμως όφελος για τους οφειλότες. Τα πιστωτικά ιδρύματα με βελτιωμένη πλέον την κεφαλαιακή τους επάρκεια θα πρέπει να βελτιώσουν εξίσου και το **ρυθμό χορήγησης δανείων στην αγορά** (πιστωτική επέκταση).
- Στην παραπάνω διαπίστωση και αδήριτη ανάγκη διοχέτευσης ρευστότητας στην Αγορά συνηγορεί και το γεγονός πως το **επιτοκιακό περιθώριο υφιστάμενων δανείων και καταθέσεων** (μέσο σταθμισμένο επιτόκιο όλων των δανείων μείον το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο όλων των καταθέσεων) οριοθετείται, βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων του Ιουνίου 2024, στις 5,61 εκατ. μονάδες.

Μέλος των:

- Περιορισμός των **χρεώσεων και των προμηθειών** των Τραπεζών (χρεώσεις & έξοδα κίνησης για χρήση υπηρεσιών e - banking).
- **Αυστηρότερη εποπτεία της ΤτΕ** στα πιστωτικά ιδρύματα και στις εταιρείες διαχείρισης δανείων, καθώς ο Κώδικας δεοντολογίας όχι μόνο παραμένει ανεφάρμοστος αλλά καταστρατηγούνται ταυτόχρονα και οι υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις (παράνομες δεσμεύσεις λογαριασμών, επιθετικές ενέργειες τραπεζών, κ.α.).
- Άρση των αγκυλώσεων και επίσπευση των διαδικασιών χορήγησης δανείων/κονδυλίων από τις Τράπεζες. Η μείωση του αριθμού των καταστημάτων τους είχε ως αποτέλεσμα να επιδεινωθούν τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα στην επικοινωνία και διάχυση της πληροφόρησης στις επιχειρήσεις, ενώ ο βαθμός των παρεχόμενων υπηρεσιών, εξαιτίας της ανεπαρκούς εκπαίδευσης των στελεχών τους, φθίνει συνεχώς.
- Επιβολή αυστηρότερων ποινών στις Εταιρείες διαχείρισης/Servicers σε περίπτωση μη επικοινωνίας με τους οφειλέτες, όταν το δάνειό τους μεταβιβάζεται από μία τράπεζα σε κάποιο Fund/Servicer.
- Μεγαλύτερη εμπλοκή του τραπεζικού συστήματος και των εταιρειών διαχείρισης στην προσπάθεια διεύρυνσης και επίσπευσης της **διμερούς ρύθμισης δανείων**.

5. Εξωδικαστικός μηχανισμός

- Διορθώσεις/βελτιώσεις στον εισαγόμενο **αλγόριθμο**, προκειμένου να προκύπτουν ρεαλιστικές προτάσεις που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και στις δυνατότητες των επιχειρήσεων. Οι προσφερόμενες λύσεις δεν πρέπει να είναι τυποποιημένες αλλά να διαφοροποιούνται βάσει ΚΑΔ της κάθε επιχείρησης και πραγματοποιούμενου τζίρου των ΜμΕ.
- Οι εταιρείες διαχείρισης δανείων/Servicers, δεδομένης της αύξησης των επιτοκίων αναφοράς (Euribor, EKT) και της συνεπαγόμενης διόγκωσης της μηνιαίας δόσης παραβιάζουν τον όρο της σύμβασης που προβλέπει

Μέλος των:

την **τοκοχρεολυτική απόσβεση του δανείου**. Για διάστημα λοιπόν 2 ετών συνήθως βάζουν τους οφειλέτες να πληρώνουν μόνο τόκους και όχι αναλογία τόκων + οφειλής, όπως κανονικά θα έπρεπε. Ως συνέπεια, δεν μειώνεται το ύψος της βασικής οφειλής (κεφάλαιο οφειλής).

- Παρατηρείται σημαντική **καθυστέρηση** από την πλευρά των εταιρειών Διαχείρισης/Servicers και τις υπηρεσίες του e - ΕΦΚΑ **στην υλοποίηση των συμβάσεων** του Εξωδικαστικού μηχανισμού. Σε αρκετές περιπτώσεις η καθυστέρηση υπερβαίνει τους 3 μήνες με κίνδυνο αφενός να χαθεί η ρύθμιση και αφετέρου να επιβαρύνονται οι οφειλέτες, χωρίς δική τους ευθύνη, με τόκους υπερημερίας.
- Η εφαρμογή του πλαισίου έχει πολύπλοκες απαιτήσεις και παρά την πρόνοια του Νόμου να θεσπίσει τον ρόλο του Εμπειρογνώμονα, οι Δικαστές έχουν ανάγκη από «εκπαίδευση» στα ειδικά επιχειρηματικά θέματα που αποτελούν τη βάση της επιτυχίας των σχεδίων εξυγίανσης.

6. Ασφαλιστικά – Συνταξιοδοτικά - Εργατικά

- Αναγκαία η θέσπιση **ενός νέου ρυθμιστικού πλαισίου διευθέτησης οφειλών προς το Δημόσιο**, προσαρμοσμένου στις ανάγκες της αγοράς. Δεδομένης της μη επιτυχίας των υφιστάμενων αλλά και παλαιότερων ρυθμίσεων, συνιστά επιτακτική ανάγκη η ένταξη του συνόλου των οφειλών των μη μισθωτών ασφαλισμένων σε **μία νέα γενναία ενιαία ρύθμιση (72 έως 120 δόσεις) με σταθερό επιτόκιο 3%**. Βασικό της γνώρισμα θα είναι η εξάλειψη περιοριστικών διατάξεων και υπερβολικών απαιτήσεων από τους οφειλέτες, γεγονός που θα συμβάλει στη μείωση του υφιστάμενου μεγάλου αριθμού των υπόχρεων μη μισθωτών που ενώ θέλουν να ρυθμίσουν στην πράξη, εντούτοις δεν μπορούν. Εξυπακούεται πως τα οφέλη μίας τέτοιας πρωτοβουλίας θα αποτυπωθούν και στη βελτιωμένη εισπραξιμότητα του e - ΕΦΚΑ/ΚΕΑΟ, καθώς θα ενισχυθούν σημαντικά οι ροές αποπληρωμών.
- Πλήρης εναρμόνιση των όρων τήρησης και των προϋποθέσεων ένταξης στην "πάγια" ρύθμιση ασφαλιστικών χρεών με την αντίστοιχη για

Μέλος των:

φορολογικές οφειλές, για την αποφυγή παρανοήσεων και παρερμηνειών.

- Εξόφληση των οφειλών που υπερβαίνουν το ισχύον σήμερα όριο των 30.000 ευρώ για τη **συνταξιοδότηση** του οφειλέτη, σε διάστημα 12 και όχι 2 μηνών.
- Διεύρυνση από τα 5 στα 6 έτη (72 από 60 μήνες) του χρόνου εξόφλησης του ανώτατου ορίου οφειλών των 20.000 ευρώ.
- Υπολογισμός της σύνταξης στο σύνολο του επιχειρηματικού/εργασιακού βίου του επιχειρηματία και όχι μόνο από το 2002 και μετά.
- Για χρέη μεταξύ 20.000 - 30.000 ευρώ, η αυτόματη μηνιαία παρακράτηση του 60% της καταβαλλόμενης σύνταξης, με minimum παρακρατούμενο ποσό τα 333,3 ευρώ/μήνα, αποτυγχάνει να διασφαλίσει ένα αξιοπρεπές ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης των μη μισθωτών συνταξιούχων.
- Κατάργηση της υποχρεωτικής καταβολής διπλής εισφοράς ασθενείας για τους μη μισθωτούς απασχολούμενους συνταξιούχους. Από τη στιγμή που αυτή παρακρατείται στις συντάξιμες αποδοχές τους, δεν υπάρχει λόγος διπλοκαταβολής της για το εισόδημα που προέρχεται από την απασχόληση του συνταξιούχου.
- Χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας σε όλους τους μη μισθωτούς, ανεξαρτήτως ύπαρξης ή μη αρρύθμιστων ληξιπρόθεσμων οφειλών **τουλάχιστον μέχρι το τέλος του χρόνου.**
- Επίσπευση της έκδοσης του **ηλεκτρονικού πιστοποιητικού οικονομικής ενημερότητας**, στο οποίο θα συγχωνεύονται τόσο η φορολογική όσο και η ασφαλιστική ενημερότητα του επιχειρηματία, γεγονός που θα συμβάλει στην ταχύτερη διεκπεραίωση των επαγγελματικών τους υποχρεώσεων.
- Βελτίωση της **ανταποδοτικότητας** μεταξύ των καταβαλλόμενων εισφορών μη μισθωτών και των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.
- Αναστολή ισχύος όλων των **αναγκαστικών μέτρων είσπραξης** του e - ΕΦΚΑ και του ΚΕΑΟ για οφειλέτες με χρέη έως 30.000 ευρώ, μέχρι τη σταθεροποίηση των ετήσιων πληθωριστικών πιέσεων στα επίπεδα του +2%.

Μέλος των:

- Ενεργοποίηση του λευκού ασφαλιστικού μητρώου των επιχειρήσεων με παράλληλες εκπτώσεις για τους συνεπείς επιχειρηματίες (σε μόνιμη βάση επιδότηση νέων προσλήψεων, χορήγηση φορολογικών εκπτώσεων, κλπ).
- Επέκταση και στον κλάδο του εμπορίου, σε περιορισμένο εύρος, υπό προϋποθέσεις και για την αντιμετώπιση αποκλειστικά και μόνο έκτακτων αναγκών, του **εργόσημου**.

7. Θεσμικά

- Επιστροφή της αρμοδιότητας καθορισμού του ύψους του **κατώτατου μισθού** στους κοινωνικούς εταίρους.
- **Τριμερής κοινωνικός διάλογος:**
 - Επαναφορά των ποιοτικών χαρακτηριστικών του τριμερούς κοινωνικού διαλόγου, σύμφωνα με την διακήρυξη του ILO του 2008 και τις υποχρεώσεις της χώρας που απορρέουν από την Διεθνή Σύμβαση Εργασίας 144.
 - Ενίσχυση των δομών του τριμερούς κοινωνικού διαλόγου και άρση της θεσμικής τους πολυδιάσπασης.
 - Απόδοση δικαιώματος σύγκλησης των τριμερών δομών και στους κοινωνικούς εταίρους.
 - Ενεργοποίηση σε τακτική βάση της Εθνικής Επιτροπής Απασχόλησης και της Εθνικής Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας.
 - Επαναφορά του ρόλου της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΟΚΕ).
 - Ενίσχυση του ρόλου του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΣΚΑ).
 - Θεσμική ενδυνάμωση του Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας, μεγαλύτερη συχνότητα στις συνεδριάσεις του και διεύρυνσή του με την συμμετοχή όλων των κλάδων που εκπροσωπούνται από τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους και όχι μόνο μέσω κοινού εκπροσώπου.

8. Δ.ΥΠ.Α.

- Κατάργηση της εισφοράς υπέρ ανεργίας των **Αυτοτελώς και ανεξάρτητα απασχολούμενων** (βοήθημα ανεργίας μη μισθωτών), καθώς η καταβολή του συνεπάγεται ένα αχρειαστο έξοδο για τις ενεργές εμπορικές επιχειρήσεις. Σε αντίθετη περίπτωση και εφόσον παραμείνει σε ισχύ προτείνουμε:
 - Κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων και ελαστικοποίηση των όρων απόδοσης του βοηθήματος από την Δ.ΥΠ.Α., με παράλληλη επέκταση της χορήγησής του στους 12 από 9 και υπό προϋποθέσεις μήνες που ισχύει σήμερα.
 - Προσαύξηση του βοηθήματος κατά 10% για κάθε προστατευόμενο οικογενειακό μέλος του επιχειρηματία και καταβολή αναλογούντων Δώρων εορτών Χριστουγέννων & Πάσχα, όπως ακριβώς ισχύει και για τους μισθωτούς.

9. Εργασιακά Θέματα

- **Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για την προστασία της Υγείας και της Ασφάλειας της εργασίας:**
 - Θεσμική ενίσχυση του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας (ΣΥΑΕ) επάνω στον απαραίτητο σχεδιασμό και στις δράσεις που απαιτούνται σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας.
 - Υποβοήθηση και ενίσχυση του ερευνητικού έργου και ρόλου του ΕΛΙΝΥΑΕ, το οποίο πρέπει να οριστεί και το αρμόδιο όργανο για την τήρηση των επίσημων στατιστικών.
- **Επιθεώρηση Εργασίας (ΣΕΠΕ)**
 - Επαναφορά της διάδρασης και της αμφίδρομης πληροφόρησης της Επιθεώρησης Εργασίας με τους κοινωνικούς εταίρους.

- Επανενεργοποίηση του Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου Επιθεώρησης Εργασίας, έστω και σε συμβουλευτική/διαβουλευτική βάση.
 - Ουσιαστική ενημέρωση των κοινωνικών εταίρων και διαβούλευση επί των συμπερασμάτων του έργου τεχνικής βοήθειας του ILO «Υποστήριξη του λειτουργικού εκσυγχρονισμού της Επιθεώρησης εργασίας και των υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας στην Ελλάδα».
- **Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας:**
 - Από 1^{ης} Ιουλίου 2024 το λιανικό εμπόριο εντάχθηκε συνολικά στο καθεστώς υποχρεωτικής τήρησης της ψηφιακής κάρτας εργασίας. Παραμένουν αρκετά προβλήματα που έχουν να κάνουν με τις δυσκολίες μετάβασης, την περιορισμένη επάρκεια των υποδομών και την κόπωση των επιχειρήσεων από την μεγάλη προσπάθεια διασύνδεσης των POS και διαβίβασης των δεδομένων των συναλλαγών τους σε πραγματικό χρόνο. Δεδομένων των δυσκολιών αυτών και του μεγάλου ύψους των προβλεπόμενων προστίμων, η ήδη επιδεικνυόμενη επιείκεια στην εφαρμογή των σχετικών διατάξεων κρίνεται απολύτως θετικά.
 - Ένα πρόβλημα που παραμένει αφορά στην αμέλεια του εργαζόμενου να «χτυπήσει» την κάρτα εργασίας στην είσοδο/έξοδο. Δεν μπορεί να υποκατασταθεί στην λειτουργία αυτή από τον εργοδότη και η ευθύνη παραμένει στον εργοδότη, ο οποίος κινδυνεύει αναίτια από υπέρογκα πρόστιμα για τα οποία δεν ευθύνεται.
 - Ένα δεύτερο ζητούμενο που παραμένει και ενδιαφέρει ειδικά το εμπόριο είναι αυτό της μη επέκτασης της ευέλικτης προσέλευσης σε σημείο προγενέστερο του δηλωθέντος ωραρίου. Ο εργαζόμενος που έρχεται κατά 10 λεπτά νωρίτερα δεν μπορεί να περιμένει έξω από το κατάστημα. Εφόσον δεν υφίσταται μικρό διάστημα ανοχής, αυτές οι μικρουπερβάσεις, ακόμα και αν δηλώνονται από τον εργοδότη, τον χρεώνουν με υπερεργασίες, οι οποίες, εκτός του ότι δεν

ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, είναι επιζήμιες χωρίς λόγο για την επιχείρηση.

- Τέλος, επαναφέρουμε το αίτημά μας για πλήρη απαλλαγή από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες (τήρηση βιβλίων Ε4, Ε8, αναγγελίας τροποποίησης ωραρίου εργασίας, Ε11, βιβλίου αδειών).

Μέλος των:

